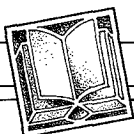

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

MEDITATIE

De geloofsbegeerte van de Bruidskerk

"Ontwaak, Noordenwind! en kom, gij Zuidenwind! doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeiën".

Hooglied 4 : 16a.

Het bijbelboek 'Hooglied' is het lied der liederen. Dat wil zeggen: een bijzonder en uitnemend lied. In dit lied zingt Salomo, de Vredevorst, van de verborgen gemeenschap tussen de Bruidgom en de Bruid. Hoe wonderlijk is het verlangen van Christus naar Zijn Bruid, maar wonderlijk is ook het verlangen van de Bruid naar Christus. In de tekstwoorden spreekt de Bruid over haar verlangen. Zij bidt om de vruchtbaar makende kracht van de Heilige Geest. Immers, zij is stijdiep afhankelijk van de leiding en de roerselen van de Heilige Geest.

Het beeld van de wind, als type van de Heilige Geest, vinden wij op vele plaatsen in Gods Woord. Jezus Zelf heeft in het nachtgesprek met Nicodémus gesproken over het noodzakelijke werk van de Heilige Geest en daarbij het beeld van de wind gebruikt. De wind blaast waarheen Hij wil en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet vanwaar hij komt noch waar hij hengaat; alzo is een iegelijk die door Gods Geest wordt wedergeboren.

De Bruid spreekt van de noordenwind en van de zuidenwind. Vanzelf heeft dat een rijke betekenis. In het leven van de Bruid zijn zij onmisbaar. Het werk van beide moet worden gekend. De noordenwind is in zijn arbeid onderscheiden van de zuidenwind.

De noordenwind is koud, doordringend, scherp. Zij doodt het ongedierte in het geboomte. Zij dringt door merg en been heen. De noordenwind wijst

op de ontdekkende arbeid van de Heilige Geest. Die overtuigt immers van zonde, gerechtigheid en oordeel. Zij ontdekt de schuilhoeken van ons leven, zij dringt in de binnenste delen van ons leven. Zij geeft het ongedierte geen rust, maar drijft dit uit.

Om de arbeid van de Heilige Geest bidt de Bruid. Zij vraagt: "Ontwaak, Noordenwind". Zij wil ontdekt worden, zij begeert verlost te worden van het ongedierte, zij gunt in haar leven de zonde geen plaats meer. De noordenwind is nodig, niet om enkele zonden aan te wijzen, maar om alle zonden aan te wijzen. Van gebod tot gebod wordt de zonde ontdekt en aange-toond.

Zie, dit doet de ware Bruid getuigen: "Ik ben door Uwe wet te schenden, krom van lenden". En: "'k beken aan U, O Heere, oprecht mijn zonden, 'k verberg geen kwaad, dat in mij wordt gevonden". Door de noordenwind van de ontdekking maakt de Heilige Geest plaats voor de bediening van Christus. Dit doet de Bruid dan ook vragen: "Kom, gij Zuidenwind".

De zuidenwind is warm, zij koestert de aarde, zij is vruchtbaar makend. Zij doet de knoppen ontkiemen en de bloesem vrucht zetten. Zij is levenverwekkend en geeft levenswasdom. Zo kent de Bruid het werk van de zuidenwind in haar hart. Zij koestert de ziel door de rijkdom van Christus te verklaren; Hem in de beloften van het evangelie aan te wijzen.

Hoe wonderlijk is toch dat werk van de zuidenwind in het hart. Het maakt dat de ziel opwast in de kennis en de genade van Christus. Zij geeft te ervaren dat alles wat aan Hem is, gans begerlijk is. Omdat de Bruid kennis heeft van het zoete werk van de zuidenwind, vraagt zij: "Kom". Zij verlangt naar de nadere openbaring van haar Bruidgom. Zij vraagt of haar hof erdoor vruchtbaar mag worden gemaakt.

Zij noemt haar leven een hof. Dat is een besloten plaats, een hof heeft een eigenaar en een onderhouder. Een hof kan nooit het eigendom zijn van zichzelf, een hof kan zichzelf niet onderhouden. Zo weet zij, dat zij het eigendom van een Ander is en dat die Ander haar hof zal onderhouden.

De hof van haar leven is niet zonder geur, want zij spreekt van specerijen. Zij begeert dat die specerijen mogen gaan geuren, dat is tot rijpheid komen. Alleen dan zijn zij geschikt voor het gebruik. Alleen dan beantwoorden zij aan het doel. Zo is de hof waar Gods Geest woont ook te kennen. De specerijengeur is dan ook te ruiken.

Zullen wij eens enkele specerijen aan u tonen? Kom dan de hof van de Bruid maar binnen. U vindt daar de geur van: De liefde, van de blijdschap, van vrede, van lankmoedigheid en goedertierenheid. Zie daar ginds komt

INHOUD	pag.
Meditatie:	
De geloofsbegeerte van de Bruidskerk .	1
Bijbelstudies: De aanklacht tegen Paulus in Thessalonica (3)	2
Niet vereenzelvigen (2)	3
Mededelingen van het curatorium van de Theologische School	4
Leven in de vreze des Heeren - vandaag (1)	5
Boekennieuws	
Kerknieuws	
Berichten	
Predikbeurten	

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es,
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.
*****

Abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

*****

Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

*****

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker,
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: f 24,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,—, Canada \$ 68,—.

Zeepost:

Amerika \$ 49,—, Canada \$ 59,—.

*****

Advertenties f 1,10 per mm.

Familieberichten f 0,85 per mm.

Deze prijzen zijn excl. 17,5% btw.

Advertenties dienen uiterlijk

donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk

maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en van de ter recensie
aangeboden boeken.

de geur van het geloof u tegen en op een andere plaats geurt de zachtmoedigheid en verdraagzaamheid u tegen. Ja, het is een wonderlijke hof. Zij is door God Zelf verkoren en bewerkt. Want van zichzelf is er geen vruchtbaarheid te vinden noch geur aan te treffen. De Bruid spreekt immers van Zijn edele vruchten?

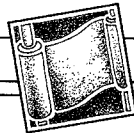
Zij spreekt ook van Zijn hof. Niet van mijn hof; zij mag van Hem zijn, is dat geen genadewonder? De grote Bruidgom heeft haar willen hebben. Ja, haar verkoren toen zij in haar walgelijke onvruchtbaarheid daar lag voor God. Hij heeft de hof begeerd om er te wonen en Zichzelf in te verheerlijken.

Als Hij de hof verkoos, deze bewerkte en vruchtbaar maakte, is het vanzelf

dat de vruchten ook Hem toekomen. De Bruid is er voor de Bruidgom en zij verlangt naar Hem. Daarom bidt zij: "Dat Hij ate van Zijn edele vruchten". Zij gunt Hem alles, omdat alles van Hem en door Hem is. Zo heeft de kerk van alle tijden en eeuwen uitgezien naar de arbeid van de Heilige Geest. Wij ook?

*Heer ai, maak mij Uwe wegen,
Door Uw woord en Geest bekend,
Leer mij, hoe die zijn gelegen,
En waarheen G' Uw treden wendt.
Leid mij in Uw waarheid, leer,
Ijv'rig mij Uw wet betrachten;
Want Gij zijt mijn heil, O Heer.
'k Blijf U al de dag verwachten.*

Kootwijkerbroek, ds. P. Blok.

BIJBELSTUDIES

De aanklacht tegen Paulus in Thessalonica

Hand. 17 : 1-9.

(3)

Een tweevoudige beschuldiging

Uit Hand. 17 : 6-7 blijkt dus, dat de Joden in Thessalonica met een tweevoudige beschuldiging kwamen tegen Paulus en zijn metgezellen: zij brengen heel de wereld in beroering, en zij verzetten zich tegen de keizer, omdat zij zeggen, dat er een andere Koning is, namelijk Jezus.

U voelt wel, wat daarachter zit. De Romeinen bestuurden heel de toenmaals bekende wereld en zij waren bang voor oproer, ergens in hun grote wereldrijk. De Joden wilden Paulus en de zijnen op deze wijze in diskrediet brengen bij de Romeinen. En toch zit er waarheid in de aanklacht, die zij tegen Paulus inbrachten. Want het Evangelie van Christus zet inderdaad de wereld op zijn kop, omdat het alle structuren van deze wereld doorbreekt. Het Evangelie staat haaks op deze tegenwoordige boze wereld. Het slaat de fundamenten onder de wereld weg. De wereld haat Christus, maar Christus heeft de wereld overwonnen. De wereld wil niet buigen onder het Woord Gods, maar de Heere zegt, dat deze wereld voorbijgaat met al haar begeerlijkheid. Wat zijn we arm als we niet meer hebben dan deze wereld.

Dan zullen we met deze wereld ver gaan.

Een andere Koning

De eerste beschuldiging was dus, dat zij de wereld in beroering brachten. De tweede beschuldiging was, dat zij deden "tegen de geboden des keizers, zeggende, dat er een andere Koning is, namelijk Jezus". Zij stelden Paulus en zijn metgezellen dus voor als opstandelingen, die weigerden de keizer te erkennen en er een andere koning op na hielden.

Ook in deze aanklacht was iets *leugenachtigs*, want christenen zijn geen opstandelingen. Zij erkennen met Rom. 13 de overheid als dienares Gods. En toch kondigde zich hier het conflict al aan met de Romeinse overheid. Omdat de christenen weigerden de Romeinse keizer als god te vereren werden velen later ter dood gebracht. En zo zat er ook *waarheid* in deze aanklacht, want er is een andere Koning, namelijk Jezus, Die oneindig veel meer is dan de keizer van Rome.

De keizer van Rome en Koning Jezus

In de aanklacht tegen Paulus en de zij-

nen werden de keizer van Rome en Koning Jezus tegenover elkaar gesteld. De keizer van Rome liet zich als god vereren. Daarin zien we het beeld van de zelfverheffing van de gevallen mens. Wij willen als God zijn. De keizer van Rome had grote macht, want heel de toenmaals beschaafde wereld erkende hem. In ieder huis moest voor hem worden geofferd. Er werden tempels gebouwd tot zijn eer. Wat is een mens toch! Wij zouden tot de hemel willen opklimmen.

Zie daartegenover Koning Jezus. Hij is werkelijk God. God uit God en Licht uit Licht. De keizer maakte zich God, maar Jezus is God. Hij is de Koning der koningen. Bij de keizer zien we de duisternis van de zonde, maar in Jezus straalt het licht van Gods genade. In de keizer was satan aan het woord met zijn verleiding: gij zult als God zijn, maar in Jezus is God Zelf aan het Woord, Die Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe (Joh. 3 : 16). In Koning Jezus zoekt God het verlorene, daalt God Zelf neer tot de gevallen mens. De keizer van Rome droeg de bijnaam soter, redder. Koning Jezus echter is de ware Soter, Redder. In Hem is er zaligheid, want Zijn bloed reinigt van alle zonden.

De Joden in Thessalonica zeiden, dat de christenen zeggen, dat er een andere Koning is, namelijk Jezus. Inderdaad zeggen de christenen dat. Zij belijden, dat Koning Jezus oneindig veel meer is dan de keizer van Rome was en dan alle machten op deze wereld. De keizer had een machtig rijk, maar wat is er nu nog van over? Niets anders dan vergane glorie. Maar Jezus heeft een eeuwig Koninkrijk, want Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde. De keizer van Rome was schatrijk, maar er is geen rijker Koning dan Jezus. In Hem vindt u alle schatten van Gods genade. De Romeinse keizers gaven het volk brood en spelen, maar wat Jezus Zijn volk geeft, heeft eeuwigheidswaarde. Hij heeft gaven genomen om uit te delen onder de mensen, ja zelfs aan wederhorigen.

De waarde van Koning Jezus

Hebt u ooit de waarde gezien van Koning Jezus? Arme mens, als u zich nog steeds blind staart op de macht en rijkdom van deze wereld. Wat betekenen de machtigen op de aarde? Wat baat het u, al zou u heel de wereld ge-

winnen, maar schade lijden aan uw arme ziel? En welgelukzalig wie leert buigen voor Koning Jezus. Hij regeert, niet door kracht of geweld, maar rechtvaardig, wijs en zacht. Zijn heerschappij is een *genadeheerschappij*. Waar is Zijn rijk te vinden? Waar zondaren buigen voor Hem. Waar zondaren in het stof liggen. Waar zondaren in de doorleving van de droefheid naar God, roepen uit de diepte tot de levende God. Waar verlorenen leren afzien van zichzelf, zich de eeuwige dood waardig leren keuren, maar ook leren vluchten tot Christus. Ja, dat Koninkrijk is daar, waar zondaren door alles heenzakken en terechtkomen, zo ellendig en verloren als zij zijn, op de verdiensten van Christus. Bent u al een onderdaan geworden van deze Koning? Dan moet de keizer, die in uw hart woont, sterven. Dan wordt ons eigen ik gedood. Dan raken we keizer-af. Dat is het werk van de Heilige Geest. Die Geest breekt ons af in onszelf, want we willen niet, dat

Deze Koning over ons zou zijn. In het leven van Gods kinderen breekt de dag van Gods heerkraft aan. Dan wordt ons eigen ik onttroond. Dan wordt onze troon omver gestoten, zodat ons koninkrijk ineens stort en er niet anders overblijft dan de puinhoop van ons verloren leven. Dan leren we zien de armoede van deze wereld. De zonde wordt ons dan zo bitter en we leren verstaan, dat al onze eigengerechtigheden tekort schieten. Dan moet die keizer in ons eigen hart eraan, zodat er een veroordeeld en verdoemelijk zondaar overblijft, die de heilige God leert rechtvaardigen en billijken in Zijn oordeel. Maar op de puinhopen van ons keizerrijk wordt Koning Jezus geopenbaard. Wat wordt Hij dan groot voor een veroordeeld en schuldverslagen zondaar.

(Wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Ekeveld.

Niet vereenzelvigen

(2)

Wat bedoelen wij?

We zijn bezig aan een vijftal artikelen over het onderscheid tussen het aanbod van genade en de beloften van het genadeverbond. Een onderwerp dat ook in *De Saambinder* in 1986 aan de orde is geweest. Veel van de verwarring en onzekerheid die vaak verbonden zijn aan het onderwerp waarover wij schrijven, is te verklaren uit het feit dat menigeen niet helder voor ogen staat wat men onder woorden als aanbod, belofte enz. verstaan moet. Vóór alles zal het daarom nodig zijn, dat wij duidelijkheid krijgen over de betekenis van deze uitdrukkingen. Wij vragen daarom eerst: *wat moeten wij verstaan onder de beloften van het verbond?*

Vanzelfsprekend bedoelen wij nu met het verbond *niet* het verbond der werken. Weliswaar kende ook dit verbond een belofte (het eeuwige leven na volkomen gehoorzaamheid), maar de mogelijkheid dit leven te verkrijgen door de werken der wet is voor de gevallen mens afgesneden: 'Want indien de erfenis uit de wet is, zo is zij niet meer uit de beloftenis' (Galaten 3 :

18). Nee, onder de beloften van het verbond verstaan wij de beloften van het genadeverbond. Dit verbond wordt naar zijn verschillende openbaringsvormen wel kortweg genoemd 'de verbonden der belofte' (Efeze 2 : 12). Dit genadeverbond is weliswaar in de tijd (terstond na de val) geopenbaard, maar het is gesloten in de eeuwigheid. Daarom spraken de oude godgeleerden wel over het verbond der genade van eeuwigheid, over de raad des vredes of over het verbond der verlossing. Tussen het verbond der verlossing en het verbond der genade is slechts dit onderscheid, dat het verbond der verlossing het onzichtbare, eeuwige fundament is van het in de tijd openbaar komende verbond der genade. Beide zijn echter in wezen één verbond, betreffen ook dezelfde personen! Wie een wezenlijk onderscheid gaat maken tussen beide, door het verbond der verlossing tot de uitverkorenen te beperken en in het verbond der genade alle *gedoopten* opgenomen te achten, komt tot de *drie-verbonden leer*, met alle schadelijke gevolgen die deze opvatting in prediking en pastoraat vaak met zich mee blijk

te brengen. Ik vind het niet nodig, deze door onze gemeenten vanouds aanvaarde gedachten over de leer van de verbonden uit Gods Woord te onderbouwen. Dat is meermalen gedaan, bijvoorbeeld door Thomas Boston in zijn *Beschouwing van het Verbond der Genade*, door Alexander Comrie in zijn Catechismusverklaring en door ds. G.H. Kersten, onder andere in diens *Gereformeerde Dogmatiek*.

Het gaat ons nú om de vraag, wat verstaan moet worden onder de beloften van dit genadeverbond. Slaan wij ter beantwoording van deze vraag Bostons boek over het verbond der genade op. Tussen haakjes: het kan helemaal geen kwaad, er nog eens met nadruk op te wijzen hoe diepgaand de verbondsleer van onze gemeenten is beïnvloed door betrouwbare en gezaghebbende Schotse theologen! Boston legt er alle nadruk op, dat het genadeverbond gemaakt is enerzijds door God, de Onderhandelaar aan de kant des hemels, met Christus als de tweede Adam anderzijds als Onderhandelaar aan de zijde van de mens. Boston beklemtoont, dat Christus hierbij Hoofd en Plaatsbekleder was van Zijn geestelijk zaad, dat wil zeggen de uitverkorenen Gods (uitg. 1931, blz. 58). Voortdurend stelt Boston in het eerste hoofdstuk van zijn boek de twee verbonden tegenover elkaar! Zoals Adam in het werkverbond zijn gehele natuurlijke zaad vertegenwoordigde, zo 'representeerde' (let op deze kenmerkende term) Christus als de tweede Adam Zijn geestelijk zaad. Boston citeert in dit verband nogal eens Paulus' woorden uit Galaten 3 : 16: 'Nu zo zijn de beloften tot Abraham en zijn zaad gesproken. Hij zegt niet: En den zaden, als van velen; maar als van één: En uw zade; hetwelk is Christus.'

Twee gedeelten

Over de beloften van het verbond spreekt Thomas Boston vooral in het derde hoofddeel van zijn boek, waarin hij de *delen* van het genadeverbond behandelt. Het verbond heeft volgens de Schotse theoloog in de eerste plaats een *voorwaardelijk* gedeelte. De voorwaarde van het verbond was, dat Christus in de gestalte van een dienstknecht alle gerechtigheid zou vervullen, die Zijn geestelijk zaad aan God schuldig was (blz. 116). Het is belangrijk erop te letten dat Boston niet spreekt over voorwaarden, die de

Mededelingen van het curatorium van de Theologische School

Het curatorium in vergadering bijeen op dinsdag 20 en woensdag 21 juni 2000 kan u het volgende mededelen. Na de gehouden examens is met ingang van 26 juni 2000 voor de gemeenten beroepbaar gesteld:

Kandidaat D. de Wit, Halderweg 64, 6721 ZK Bennekom.

De HEERE schenke hem de hulp en de leiding van de Heilige Geest, om uit de beroepen die worden uitgebracht, de plaats in Zijn gunst van 's hemelswege aangewezen te mogen zien. Om in de beoefening van de diepe afhankelijkheid van Hem Die Zijn knechten roept en bedient, het werk in de gemeenten te mogen verrichten.

De studenten A.A. Brugge en D.W. Tuinier zijn bevorderd tot het vierde leerjaar.

De studenten B.J. v. Boven, G. Hoogerland en A. Verschuure tot het derde leerjaar. Zij mogen nu naast hun studie in de gemeenten uitgaan om te proponeren. De HEERE mocht hen rijkelijk de opening in Zijn Woord door Zijn Geest schenken; dan is er ook getuigenis van Zijn werk in de gemeenten. Hij brengt naar dat eeuwige welbehagen verloren zondaren toe tot de gemeente die eenmaal zalig zal worden.

Student G. Pater is bevorderd naar het tweede leerjaar; de Heere mocht hem en de andere studenten die straks het nieuwe cursusjaar zullen aanvangen onder Zijn bewarende en beschuttende vleugelen dekken.

Het curatorium is verblijd u deze dingen te mogen mededelen. De HEERE mocht in Zijn gunst aan onze gemeenten gedenken. Ondanks al onze afminkingen verblijdt Hij nog met Zijn Goddelijke daden. Het is nog tot bemoeiding in het strijdperk van dit leven. De levende Jezus bevestigt 's Vaders voornemen dat Hij met Zijn kerk zal blijven.

De Heere mocht gedurig de hof van ons hart, onze gezinnen, onze gemeenten, met de ontdekkende bediening van de noordenwind van Zijn Geest doorwaaien. Opdat de dierbare zuidenwind Zijn liefelijke vrucht mag openbaren. Dat die Liefste toch tot Zijn hof kwam en ate Zijn edele vruchten. Wat zouden wij daar toch goed mee zijn! Het gaat om de eer en de zaak van de Koning.

Mogen wij de arbeid aan onze Theologische School bij de voortduur in uw voorbede aanbevelen. Voor de uitgaven ten nutte van het onderwijs aan de opleiding van de aanstaande dienaren des Woords doen wij met vrijmoedigheid een beroep op uw milddadigheid.

Namens het curatorium,
ds. A.F. Honkoop, voorzitter
ds. J.W. Verweij, secretaris

méns zou hebben te vervullen in het genadeverbond. De voorwaarden zijn door Christus vervuld, door Hem alleen en voor Zijn geestelijk zaad alleen!

In de tweede plaats heeft, aldus Boston, het verbond een *belovend* gedeelte. Hij acht de beloften die uit dit gedeelte van het verbond voortvloeien, van het allergrootste gewicht. Waarom? Ik citeer (blz. 148): 'De gelukzaligheid en vertroosting van al de uitverkorenen in de tijd en in de eeu-

wigheid steunen op de beloften van het verbond. Wat weerhoudt de onbekeerde uitverkoren personen van in die staat te sterven, en dus ter helle te varen, dan de belofte van het verbond? Wat maakt, dat de genade hen overvalt, als zij die vlieden, dan de belofte? Wat bewaart de genade in hen, gelijk een vonk vuur in een oceaan, die niet uitgeblust is, dan de belofte? En wat is hun verzekering en vertroosting in de ure des doods, dan dezelfde belofte?'

Wat ons treft in deze woorden is de onwankelbare trouw die de belofte van het verbond voor Boston heeft. Eer zullen bergen wijken of heuvelen wankelen, dan dat de Heere Zijn belofte niet vervullen zou! Tevens treft ons de beslistheid waarmee Boston de beloften toekent aan de uitverkorenen. Er kan geen enkele twijfel bestaan over de vraag, aan wie de Heere volgens Boston bij het maken van het verbond de beloften gedaan heeft: *aan Christus en in Hem aan Zijn geestelijk zaad, Zijn uitverkoren Kerk*. Vele tientallen bladzijden lang legt Boston in zijn boek dit fundament. Het lijkt mij nodig, daar nadrukkelijk op te wijzen, temeer, daar men heden ten dage Boston nogal eens eenzijdig citeert uit het vierde hoofddeel van zijn boek, waar hij spreekt over de besturing of bediening van het verbond. Dáár gewaagt hij van de zgn. 'gelegateerden van Christus' Testament' en zegt dan, dat deze gelegateerden *niet* de uitverkorenen zijn, maar de zondaren van het menselijk geslacht, onbepaald (blz. 246). In die uitspraak wil men dan lezen, dat God de verbondsbeloften volgens Boston niet slechts aan de uitverkorenen zou hebben vermaakt. Hier is echter sprake van een ernstig misverstand. Aanstonds hopen wij nog wel te zien, wie Boston onder deze 'gelegateerden' verstaat. Nu zij reeds opgemerkt, dat het verband tussen verkiezing en verbond als een gouden draad door Bostons boek heenloopt. Niemand beroepe zich toch eenzijdig op onze oude theologen: men moet letten op het gehéél van hun betoog en op het door hen gelegde fundament!

Wat de *inhoud* van de verbondsbeloften betreft, onderscheidt Boston in een uitvoerige passage van zijn boek (blz. 149-217) enerzijds beloften, die door God aan Christus *alleen* werden gedaan. Zo bijvoorbeeld de belofte van 's Heeren bijstand in Zijn werk (Psalm 89 : 21), van Zijn opstanding uit de doden (Psalm 16 : 10) en de belofte dat God Hem na Zijn volbrachte werk heerlijk belonen zou (de 'vreugde, die Hem voorgesteld was', Hebréeën 12 : 2). Anderzijds behoren volgens Boston tot de verbondsbeloften die, welke door God gedaan zijn aan Christus' geestelijk zaad, Zijn verkorenen, die in Hem begrepen zijn omdat Hij het Hoofd van het verbond is. Boston noemt elk van de beloften kostelijker dan het goud van Ophir (blz. 161)! Volgens hem kunnen alle verbondsbe-

loften, Gods Kerk gedaan, herleid worden tot deze éne: de *belofte des eeuwigen levens*. Dit is volkomen schriftuurlijk (denk alleen maar aan Titus 1 : 2 en 1 Johannes 2 : 25); dit was ook eenmaal de belofte van het werkverbond!

Om nu wat ordening aan te brengen in de talloze beloften van het verbond, onderscheidt Thomas Boston drie *tijdperken*, waarop ze betrekking hebben: eerst het tijdperk dat aan de geloofsvereniging van Gods kinderen met Christus voorafgaat, vervolgens de tijd tussen de vereniging met Christus en de dood, en tenslotte de beloften die betrekking hebben op de eeuwigheid ná de dood. Op indrukwekkende wijze maakt Boston dit alles uit de Heilige Schrift duidelijk. Opvallend is de vorm die de beloften des verbonds voor de uitverkorenen vertonen: zij beginnen doorgaans met de woorden 'Ik zal' of 'God zal'. Zij zijn onconditioneel, onvoorwaardelijk, op geen enkele wijze afhankelijk van iets in de

mens, doch slechts van de trouw van die God, Die ze gesproken heeft. Zo mogen wij zeggen: als de Heere iets belooft, *doet* Hij het ook. Duivel, ongeloof, kleingeloof noch zonde zal God belemmeren Zijn toezeggingen te vervullen. Zo heeft God Zijn bruidsgemeente toegezegd, dat Hij haar zal bewaren zolang zij nog onbekeerd voortleeft, dat Hij haar Zijn Geest zal geven opdat zij zal worden wedergeboren in het uur van Gods welbehagen, dat Hij haar de schuld van de zonde zal vergeven en van de smet van de zonde wassen, dat Hij haar de gave der volharding in de genade zal geven en tevens alles wat ook tot dit tijdelijk leven behoort, dat Hij haar in het stervensuur niet begeven of verlaten zal en tenslotte dat Hij haar in de heerlijkheid der verlostten zal verzadigen met het eeuwige leven. Wat een gelukkig volk!

(Wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken.

Leven in de vreze des Heeren - vandaag

(1)

Door de laatstgehouden Generale Synode is een commissie ingesteld die o.a. tot opdracht heeft de bezinning rondom internet onder ons te stimuleren. In dat verband verscheen er vanwege deze commissie enige weken geleden een artikel. In vervolg op dit artikel worden nu opnieuw enkele artikelen geplaatst. Het is de bedoeling dat er te zijner tijd nog meer artikelen volgen.

Wat is de vreze des Heeren?

De vreze des Heeren. Het is een uitdrukking die we vaak horen. Wat bedoelen we eigenlijk met deze uitdrukking?

"De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid; allen die ze doen hebben goed verstand. Zijn lof bestaat in der eeuwigheid" (Psalm 111 : 10). In de laatste zin vinden we tevens weergegeven waarom een leven in de vreze des Heeren zo verstandig, zo goed is. Met zo'n leven wordt God bedoeld en verheerlijkt. Het gaat in een mensenleven ten diepste niet om veel weten, veel ervaren of genoten hebben; of over belangrijk zijn. Een mens beantwoordt eerst dan aan zijn doel wanneer hij God verheerlijkt. Dat was immers het scheppingsdoel. Dat doel beogen, doet geen gevallen mens meer uit zichzelf. Het is vrucht van wedergeboorte, van de werking van de Hei-

lige Geest in een mensenleven.

Het kan goed zijn de uitdrukking 'de vreze des Heeren' wat dichter bij te brengen, wat meer inhoud te geven. We lezen in Gods Woord vele malen over de vreze des Heeren. Telkens valt er als het ware van een andere zijde licht op dit bijbelse begrip. "Door de vreze des Heeren wijkt men af van het kwade" (Spr. 16 : 6). Ze kenmerkt zich dus door *afkeer* van de zonde. Want de zonde brengt scheiding tussen God en mens en stelt onder de toorn Gods. In de vreze des Heeren wordt juist een *toekeer* tot God gekend; dan worden we ook echt afhankelijk van wat het Woord zegt en van de werking van de Heilige Geest.

"Allen die ze doen hebben goed verstand". Job was zo'n verstandig mens. Van hem lezen we dat hij was "oprecht, vroom, godvrezend en wijkende van het kwaad" (Job 1 : 1). Job had

echte liefde tot zijn kinderen en zilverzorg voor zijn gezin. Als zijn kinderen samen een verjaardag gevierd hadden, was dat voor Job aanleiding hen te heiligen, voor hen te bidden en te offeren. "Want Job zeide: Mischien hebben mijn kinderen gezondigd". In de vreze des Heeren is allerlei goed te vinden: geborgenheid, gewetensrust, blijdschap, houvast. De dichter van Psalm 119 zingt er in vele toonaarden van: "Uw inzettingen zijn mij gezangen geweest, ter plaatse mijner vreemdelingschappen".

Het leven in de vreze des Heeren is onlosmakelijk verbonden aan het ware geloof dat de zondaar aan Christus verbindt en uit Hem nieuwe levenssappen doet betrekken. Zij is dus niet slechts uitleving, maar wortelt in het hartvernieuwende werk van de Heilige Geest. De vreze des Heeren wordt gevoed door geestelijk leven en dat heeft binnenkant en kent een binnenkamer van gebed en nauwe omgang met het Woord.

De vreze des Heeren maakt een mens teer en voorzichtig. Zij bloeit in en staat naar nauwe en hartelijke omgang met de Heere. Er mag niets tussen komen. De Heere is Gids en Leidsman, Toevlucht en Schuilplaats. Hij wordt gekend als de Bron van het leven en van het goede. Wanneer er een los leven is, als de zonde er tussenkomt, wijkt de Heere en daarmee zovele genoemde, goede eigenschappen van het leven in de vreze des Heeren.

Iemand die de Heere vreest, heeft niet aan het uitwendige genoeg, aan goede vormen en gewoonten. Niet genoeg aan een kring van gelijk denkenden en de bescherming van eigen organisaties. Hij heeft ook niet genoeg aan veel activiteiten rondom de Bijbel en een goed gevoel over veel godsdienstig bezig zijn. Iemand die de Heere vreest zal het gaan om de Heere Zelf, om Zijn onderwijzing uit Zijn Woord, om de blijken van Zijn gunst in het hart.

Het maatschappelijk leven vandaag

Onze leefwereld staat hier haaks op. In het hedendaags denken en leven staat de mens centraal met zijn mening en genot, met zijn ontplooiing en wil. De vreze des Heeren doet juist niet opgaan in het hier en nu, maar richt zich op de Heere, Zijn nabijheid en goedkeuring, Zijn Woord en toekomst.

In de vloedgolf van ontkerkelijking van de laatste decennia is zelfs het al-

gemeen godsbesef in hoge mate weggeslagen. In het secularisatieproces is het gehele normen- en waardenpatroon van het menselijke doortrokken. Er moet vrijheid zijn voor ieder, mits hij de ander ook vrij laat. Dat lijkt heel democratisch, maar het gaat fout wanneer je laat merken dat de ander het verkeerd ziet en zondig doet omdat er hogere waarde, norm en gezag is en dat deze ook voor de ander gelden. Iets of Iemand Die hoger staat dan de mens wil men niet erkennen. Men wil vrij zijn om zelf normen en regels vast te stellen. Daarbij is er geen aandacht en ruimte voor Gods heilzame Woord en gebod. De vreze des Heeren strijdt juist tegen de zonde om de ware God te dienen. De hedendaagse leefwijze is radicaal anders. Met alle gevolgen vandien: zedeloosheid, verruwing, gezagsuitholling, enz.

Intussen is onze samenleving nog gecompliceerder geworden. De Islam is zichtbaar aanwezig; en er zijn ook andere religieuze uitingen. Voor sommigen is occultisme aantrekkelijk; anderen vluchten in drugs en drank. Ook kan het zijn dat mensen gedeeltelijk in een schijnwereld leven door middel van computer of boek.

Heel merkbaar is er bij zeer velen het wezenlijk ongeloof aangaande God en met name het Godsbestuur. Hoewel er vaak nog wel enig besef aangaande God als Oorsprong is en soms ook nog wel omtrent een soort gericht aan het eind van het leven. Maar het is niet meer dan vaag religieus naar eigen snit. In van ouds meer christelijke kringen is er ontkenning aangaande de noodzaak van de verzoening. Zo is de strijd der geesten gaande in deze tijd van grote afval. En het gaat ons en onze jongeren niet voorbij.

Zo zijn er op het terrein van het geloofsartikel van de voorzienigheid ontwikkelingen gaande die moeilijke vragen met zich mee brengen. Zeker voor jongeren. Het medisch kunnen staat op hoog niveau; technische mogelijkheden lijken schier onbegrensd. En dan toch belijden dat God alles bestuurt? Dat lijkt voor velen tegenstrijdig. Voeg daarbij de vragen die zich aandienen wanneer we in dit geheel gaan nadenken over de verhouding tussen Gods beleid enerzijds en anderzijds het handelen en de verantwoordelijkheid van de mens. Vele ethische vragen dringen zich op. Er kan zo veel; mag ook alles? En hoe moet je verantwoord handelen? Waar liggen grenzen?

Onze tijd is dynamisch; vol veranderingen. De computer is er symbool en gestalte van. Alles versnelt, en wordt oppervlakkiger. Vaak is er weinig tijd voor bezinning. En om indrukken en ethische vraagstukken te laten bezinken; het volgende is er al weer. Er gebeurt - voor onze waarneming - nu in 5 jaar meer dan voorheen in 50 en dan ver terug in 500 jaar.

Het wegvallen van (enige vorm van) christelijk denken heeft het individualisme sterk bevorderd. Ieder wil en moet maar zelf uitmaken wat hij doet; wat goed en kwaad is. Het leven is vrijwel uitsluitend gericht op het hier en nu, op genot en nut; is vol van het materiële. Wij allen, zeker onze jongeren en jong volwassenen, staan in de branding van deze tijd. Dat wordt door reformatorische scholen niet tegen gehouden. Hoewel we de vorming en bescherming die daar geboden mag worden, maar niet moeten onderschatten.

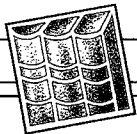
Aan een leven in de vreze des Heeren is, en dat geldt zeker ook in onze tijd, moeite verbonden. De wereld begrijpt het niet, tekent karikaturen, spot en veracht soms. Sommige kerkelijken vinden het maar 'zwaar gedoe', gaan zelf een makkelijker weg. Zij houden minder afstand van de wereld; nemen wel TV en een aansluiting op open internet. Zij houden minder afstand van de wereld in kleding, in uiterlijke presentatie, ten aanzien van het sportgebeuren. In zulke kringen kiezen jongeren voor gospel en sommige vormen van (hard) rock. In veel opzichten is de EO-jongeren beweging een vorm van zo'n 'compromis'. En sommige ouderen stimuleren dit, of willen er in elk geval niet teveel kwaad van horen. Voor onze kinderen en jongeren is het niet altijd gemakkelijk de weg duidelijk te zien en te gaan. In de wereld je plaats zoeken, kan problemen geven inzake ethische vragen bij sollicitaties. Kerkgang en gebed plaatsen in een uitzonderingspositie.

Onze kinderen en jongeren kunnen, als ze naar de vreze des Heeren willen leven, zelfs onder 'refo's' uitzondering zijn en op reformatorische scholen een minderheidsgeluid lijken te verwoorden. Soms worden onze meisjes met hun rokken uitgescholden voor kerkratten en gespuugd.

(Wordt vervolgd)

Commissie Internet.

BOEKENNIEUWS

Mevr. L. de Jong, ds. W.H. van Kooten en drs. A.A. Teeuw: Omgaan met dementie. Uitgave in de serie Praktisch Pastoraal, Groen, Heerenveen, prijs f 27,50.

In dit boek wordt een praktisch pastorale benadering geboden voor de moeite die zich voordoet rond dementie. In kort bestek wordt op veel vragen die rond dementie worden gesteld een antwoord gegeven. Drs. A.A. Teeuw gaat als verpleeghuisarts eerst in op de medische aspecten. Aan de orde komen de diverse vormen van dementie, de symptomen, de oorzaak e.d. Bij toenemende vergrijzing neemt het aantal dementerende ouderen toe. Een therapie om diverse vormen van dementie te genezen is er echter niet.

Na informatie over de ziektebeelden volgen hoofdstukken die aandacht schenken aan de moeite die dementie geeft voor betrokkene en in huiselijke kring. De zorg kan te zwaar worden, zodat hulp van buiten nodig is en soms opname in een verpleeghuis niet te voorkomen is. De moeiten en zorgen rond dementie in huiselijke kring worden door buitenstaanders dikwijls onderschat. Op praktische wijze wordt hierin een weg gewezen, ook naar hulp van buiten.

Daarnaast wordt aandacht geschonken aan de wijze, waarop men dementerenden het beste kan benaderen. Er worden benaderingswijzen uitgelegd om beter in contact te komen met dementerenden, ook als het proces verder is voortgeschreden.

In het laatste deel van het boek komt het pastoraat onder dementerenden aan de orde.

Dementie is bijbels gezien een kruis, dat wordt opgelegd. Ook is het een teken voor degenen, die er mee geconfronteerd worden. Het belang van het onderhouden van pastoraal contact met dementerende gemeenteleden wordt onderstreept. Er worden handreikingen gedaan om als ambtsdrager in contact te komen met de dementerenden. Ook probeert ds. W.H. van Kooten een bijbelse weg te wijzen als er zich moeiten voordoen rond gedrag, dat zo in strijd kan zijn met het geleefde leven en Gods Woord, bijvoorbeeld het vloeken.

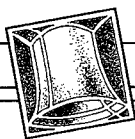
In vergelijking met twee voorafgaande drukken (1989 en 1991) is het boek voor wat betreft de volgorde van de hoofdstukken gewijzigd. Het medisch gedeelte is geactualiseerd en hoofdstuk 6, waar het gaat over de benaderingswijze, is sterk uitgebreid en aangepast aan de huidige inzichten. Het pastorale gedeelte is ongewijzigd.

Als u in aanraking komt met dementie als ambtsdrager of als gemeente-/fa-

milielid dan verdient het aanbeveling om kennis te nemen van dit boek. Het kan u middellijk tot steun zijn als familielid om de zo moeilijke weg te gaan. Voor ambtsdragers is het bezoek aan dementerenden (soms) extra moeilijk. Het boek probeert u in praktische zin een weg te wijzen om contact te leggen met deze groep gemeenteleden. We hoeven het daarbij echt niet in alles eens te zijn met de auteurs; als het bijvoorbeeld gaat over het Heilig Avondmaal zouden we kerkelijk tot een andere keuze komen. Toch biedt het boek veel goede informatie.

Barendrecht,

L. Terlouw.

KERKNIEUWS

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Deputaatschap voor Israël:

Telefoonnummer van het kantooradres 0348-416655, moet zijn: 0348-489929. (blz. 80/81).

Deputaatschap tot vestiging van Internaten voor schippersjeugd:

Voorzitter: ds. C. Harinck, Klaprooslaan 5, 4537 CW Terneuzen, tel. 0115-616910 (blz. 85).

Gemeente Haarlem:

Zending: mevr. E.M. van Dam-Schram, Nieuwe Kerksplein 14, 2011 ZT Haarlem, tel. 023-5311831.

+25 vereniging: Onderzoekt de Schriften: dhr. L.B. van Vuuren, Julianastraat 29, 1165 GS Halfweg, tel. 020-4972233 (blz. 183).

Gemeente Terneuzen:

Adres ds. C. Harinck. Tijdelijk: Korenbloemstraat 17, 4537 ST Terneuzen.

Per half - eind juli a.s.: Klaprooslaan 5, 4537 CW Terneuzen. Tel. 0115-616910.

Gemeente Uddel:

Het nieuwe adres van ds. G. Mouw is: Garderenseweg 56, 3888 LC Uddel, tel. 0577-401500 (blz. 44 en 293).

Gemeente Randburg (Zuid-Afrika):

Scriba: toevoegen: tel./fax: 0027-11-956-6426 (blz. 265).

CLASSISVERGADERING ROTTERDAM

Op D.V. vrijdagavond 7 juli hoopt de classis Rotterdam te vergaderen in het kerkgebouw van de gemeente Rotter-

dam-Centrum aan de Boezemsingel. Aanvang 19.30 uur.

VERSLAG van de vergadering van de classis Amsterdam op 9 februari 2000

Namens de roepende kerk van Hoofddorp opent ds. T.M. van Dijk de vergadering. Na een welkomstwoord memoreert hij de volgende gebeurtenissen. Op 2 februari heeft hij de herderstaf mogen opnemen in de gemeente van Oosterend. Overleden zijn oud-diaken P.S. van Waaveren van de gemeente te Lisse, diaken H.G. Mijnders van dezelfde gemeente en oud-ambtsbroeder J. van Dalfsen van de gemeente te Andijk. De ouderlingen C.J. van der Beek, P. van Nieuwkoop en G. Schipaanboord herdachten hun 25-jarig ambtsjubileum en de broeders A. en C. Hotting van Amsterdam mogen reeds 50 resp. 45 jaar in het ambt dienen.

Ds. Van Dijk staat vervolgens in zijn openingswoord stil bij de verzoeking van de Heere Jezus in de woestijn. Hij is de vorst der duisternis vrijmoedig tegemoet getreden en heeft zijn verzoeken weerstaan. Ook de Kerk des Heeren wordt in de woestijn van het leven door de duivel verzoekt. Als de Kerk in die verzoeking nu op Hem mag zien, hoe Christus voor hen gestreden heeft dan zullen ze meer dan overwinnaar zijn in Hem. De satan kan de Kerk wel benauwen, maar de poorten der hel zullen Gods gemeente niet overweldigen. We hebben in alle

zaken God de Heilige Geest nodig. Uit de lastbrieven blijkt dat de 13 gemeenten vertegenwoordigd zijn door 2 predikanten, 20 ouderlingen en 3 diakenen. Aan de diakenen wordt keurstem verleend.

Het moderamen bestaat uit ds. Baan, preses, ds. Van Dijk en ouderling Kroneman assessoren, ouderling C.E. Hotting quaestor en ouderling Vonk Noordegraaf scribe.

Het verslag van de ambtsdragersbijeenkomst op 11 december 1999 over kerkelijk recht is ontvangen en uitgeleerd. De financiële overzichten over 1999 van Classicaal kerkblad en classisfinanciën worden behandeld. De kascontrolecommissie heeft beide boekhoudingen gecontroleerd en in orde bevonden.

Vervolgens doet de preses verslag van de vergadering op 30 oktober 1999 in verband met de overkomst van ds. T.M. van Dijk. Alle zaken waren in orde en de preses wenst hem ook nu namens de classis veel zegen op zijn arbeid in Oosterend en in de classis. De predikanten hebben de consulentschappen als volgt verdeeld: ds. Van Dijk: Andijk, Den Helder, Enkhuizen, Lisse en Opperdoes en ds. Baan de overige gemeenten. Hierbij is er van uitgegaan dat de hulpsconsulenten hun taak in de classis zullen handhaven. De classis stemt hiermee in.

Het verslag van de gehouden kerkvisitaties op 14 juni 1999 in Amsterdam en Zaandam wordt voorgelezen. De verslagen spreken enerzijds nog van de goede zaken die er in het kerkelijk leven mogen zijn, maar daarnaast ook van diverse zorgen die er zijn.

Evangelist Baan brengt mondeling verslag uit van de werkzaamheden die er op de post in Amsterdam verricht mogen worden. Dankzij de inzet van een aantal vrijwilligers vanuit de classis maar ook van elders kunnen er veel activiteiten plaatsvinden. Graag ziet men nieuwe vrijwilligers komen.

Vervolgens komt een voorstel van de kerkbladcommissie aan de orde. In de commissie zelf treden enkele persoonlijke wijzigingen op. Een ander punt betreft de verhoging van het abonnementsgeld en het ruimtegebrek wat regelmatig voorkomt. Uit de drie voorstellen voor de oplossing van het ruimteprobleem kiest de vergadering het voorstel, om indien nodig een inlegvel toe te voegen. De abonnementsprijs wordt daardoor verhoogd tot f 30,75, met een eventuele naheffing van f 2,25.

Als afvaardiging van de classis naar de Particuliere Synode Noord-West, die D.V. op 18 mei 2000 in Leiderdorp zal worden gehouden, worden in één stemmingsronde naast de twee classispredikanten zes broeders met meerderheid van stemmen gekozen, te weten de broeders C.E. Hotting, G.J. van Pijkeren, C.W. Bos, J.G. Grisnich, C. Vonk Noordegraaf en J. Schouls. Als secundi worden de volgende broeders in volgorde benoemd: P.C. Baaij, G. Schipaanboord, G. van Belzen en J.W. van Dijke.

Er is een aanvraag om advies voor het toepassen van de tweede trap van censuur op een lid van een gemeente ingediend. Uit de verstrekte informatie blijkt dat de betreffende kerkenraad zorgvuldig heeft gehandeld. De classis geeft dan ook een positief advies.

Bij de rondvraag wordt de vraag aan de orde gesteld of een mogelijke bidstond in verband met de aanstaande wetswijziging classicaal gehouden kan worden. Het blijkt dat er nogal wat zakelijke bezwaren zijn. De classis besluit om het aan de vrijheid van de gemeenten over te laten hoe men dit invult.

De onkosten zijn f 1,— per lid en dooplid. Als roepende kerk wordt Katwijk aangewezen om op D.V. 6 september (of indien nodig op 7 juni) de classis te Lisse bijeen te roepen.

Ds. Baan wijst in zijn slotwoord op de tuchtzaak die aan de orde kwam. De vorst der duisternis doet zijn aanslagen op de kerk. Gods genade bewaart niet voor de zonde, maar de vrees des Heeren wel. Dat we die vrees maar veel nodig zouden hebben.

Ds. R. Boogaard wordt gevraagd om de vergadering te sluiten.

C. Vonk Noordegraaf, scribe.

VERSLAG van de vergadering van de classis Rijssen van de Gereformeerde Gemeenten gehouden op 18 februari 2000 in de Noorderkerk te Rijssen

Ds. A. Schreuder opent namens de roepende kerk van Doetinchem om 19.00 uur de vergadering met het laten zingen van Ps. 126 : 3, leest dezelfde psalm en gaat voor in gebed. Hij heet allen hartelijk welkom, in het bijzonder ds. R. Kattenberg die na zijn overkomst uit Vlissingen voor het eerst in de classis Rijssen ter vergadering aanwezig is.

De tijdelijke preses neemt voor zijn openingswoord de gelezen Psalm 126 als uitgangspunt. Daarna memoreert

hij een aantal gebeurtenissen uit de achterliggende periode. a. Per 1 januari 2000 heeft de splitsing van de gemeente Rijssen in Rijssen-Noord en Rijssen-Zuid en Rijssen-West als afdeling van Rijssen-Noord, haar beslag gekregen. Het aantal gemeenten in de classis is hiermede met 1 vermeerderd tot 12. b. Ouderling Slingerland uit Beekbergen mocht recent gedenken dat hij 25 jaar in het ambt mocht dienen. Eerst tal van jaren in Amersfoort en sedert enige tijd in Beekbergen. c. De tijdelijke preses mag na een ernstige rugoperatie weer in ons midden zijn en door Gods goedheid zijn ambtelijk werk weer verrichten. De Heere heeft door diepe moedeloosheid geleid, maar heeft ook waar gemaakt wat David in Ps. 27 getuigt: 'Ook nu zal mijn hoofd verhoogd worden boven mijn vijanden, die rondom mij zijn, en ik zal in Zijn tent offeranden des geklanks offeren; ik zal zingen, ja psalmzingen de HEERE'. d. Na het welkom aan ds. Kattenberg wenst de tijdelijk preses hem toe dat de Heere zijn bediening mag zegenen.

Moderamen. Nadat de lastbrieven zijn gecontroleerd en aan één afgevaardigde diaken keurstem is verleend, wordt het moderamen samengesteld. Ds. J.S. van der Net is aan de beurt om preses te zijn. Assessoren ds. J.M. Kleppe en ds. A. Schreuder. Eerste scribe oud. G. Roos en quaestor oud. Chr. Fahner. Oud. C.H. Diepeveen uit Deventer die de classis Rijssen vanaf de classicale herindeling in 1987 als tweede scribe en daarvoor geruime tijd de classis Barneveld als eerste scribe heeft gediend, verzoekt, gelet op zijn leeftijd en ook dat de behandelende dokters hem het advies hebben gegeven wat kalmer aan te doen, van zijn functie ontheven te worden. De classis benoemt op voorstel van het moderamen oud. K.H. de Heer als tweede scribe.

Ds. J.S. van der Net neemt de leiding van de vergadering over en spreekt zijn hartelijke blijdschap uit dat ds. A. Schreuder weer in ons midden is.

Ingekomen stukken. Een verzoek van de Stichting tot Financiële Hulpverlening aan Instellingen in PS-Oost, d.d. 3 januari 2000, om diaken G.W. van der Maat uit Rijssen-Noord, die namens onze classis in genoemde Stichting bestuurslid is, voor te dragen aan de PS-Oost voor herbenoeming. De classis neemt dit verzoek als besluit over.

Een brief van de gemeente Rijssen

met de mededeling dat de splitsing daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en verzoekt goede nota te nemen van de aparte postadressen van de nu gevormde gemeenten in Rijssen.

Rapporten. Verslag van de bijeenkomst van de classis contracta Rijssen d.d. 2 november 1999 i.v.m. de overkomst van ds. R. Kattenberg. In verband hiermede worden de consulentschappen als volgt opnieuw verdeeld: ds. J. Driessen: Apeldoorn en tweede consulent van beide gemeenten in Rijssen; ds. J.M. Kleppe: Beekbergen, Deventer, Rijssen-Zuid en Wierden; ds. J.S. van der Net: Arnhem, Doetinchem en Enschede; ds. A. Schreuder: Almelo, Rijssen-Noord en Terwolde de Vecht; ds. R. Kattenberg: Enter.

Een verzoek voor het beleggen van een bijeenkomst waarop bezinning zal plaatshebben betreffende het kerkrecht. Deze bijeenkomst wordt vastgesteld op D.V. 16 juni 2000 in de Noorderkerk te Rijssen. Ds. M. Golverdingen en oud. G.D. Pas uit Gouda zullen de inleidingen verzorgen.

Verkiezing van afgevaardigden PS-Oost. Naar de vergadering van de PS-Oost D.V. d.d. 25 mei a.s. worden de volgende predikanten als primus-afgevaardigden gekozen: ds. J. Driessen, ds. J.M. Kleppe, ds. J.S. van der Net en ds. A. Schreuder. Secundus voor de predikanten is ds. R. Kattenberg.

De volgende afgevaardigden worden als primi verkozen, de ouderlingen: G. Baan, Chr. Fahner, K.H. de Heer en G. Roos. Als secundus voor de ouderlingen zijn: J.M.A. Diepeveen te Enter, M. de Olde en K. Bokma.

Ingediende punten. De gemeente Apeldoorn verzoekt of er voor al onze classisgemeenten een taak ligt betreffende de evangelisatie-activiteiten in Enschede, thans uitgaande van de kleine classisgemeenten Almelo, Enschede en Enter. De classis besluit een commissie in te stellen met de volgende opdracht: 'Onderzoek te doen naar het realiseren van evangelisatiewerk in Twente onder verantwoordelijkheid van de classis Rijssen en in goede samenwerking met het Deputaatschap voor de evangelisatie'. De vergadering benoemt de volgende personen als lid in deze commissie: ds. J.S. van der Net, ds. A. Schreuder en de ouderlingen J.M.A. Diepeveen uit Enter, M. de Olde, F. van Toor en A. Zoetewij. De commissie dient in de classisvergadering van D.V. september 2000 te rapporteren.

Rondvraag. De preses komt nog terug

op het feit dat oud. C.H. Diepeveen zich heeft teruggetrokken als tweede scriba. Hij bedankt hem voor het vele werk. 'U deed het niet altijd in eigen kracht, maar in afhankelijkheid'. Oud. Diepeveen bevestigt: 'met vreugde'. De preses wenst hem toe dat vervuld mag worden: 'In de grijze ouderdom zullen zij nog vruchten dragen; zij zullen vet en groen zijn'.

Verrekening onkosten. De quaestor geeft een schriftelijk verslag van de financiën. De classis gaat akkoord met de gevraagde bijdrage van één gulden per lid en dooplid.

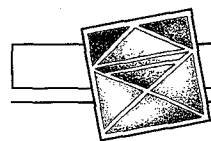
Aanwijzing roepende kerk. Enschede wordt aangewezen op D.V. 29 september 2000 de classis bijeen te roepen.

Indien een kandidaat van de Theologische School een beroep binnen de classis aanneemt, zal op D.V. 11 augustus de classis bijeenkomen voor het examen.

Sluiting. De preses sluit zich aan bij het openingswoord. Wij dienen in afhankelijkheid te zaaien. Veelal gaat dit gepaard met tranen. De Heere geve door de tranen heen te mogen zien en te ervaren dat degenen die met tranen zaaien met gejuich zullen maaien.

Nadat oud. A. Wagenaar uit Doetinchem heeft laten zingen Psalm 80 : 11 en is voorgegaan in dankgebed, sluit de preses de vergadering.

K.H. de Heer, 2e scriba.

BERICHTEN

WANNEER IK VOOR U KNIEL

Naar aanleiding van vragen, delen wij mede:

1. dat de verschijning van deel 1 van "Wanneer ik voor U kniel" niet meer in juni, maar D.V. dit najaar zal plaatsvinden (de aanpak van dit project vergt meer tijd dan verwacht);
2. intussen kan nog tegen intekenprijs (f 99,— per set) worden besteld via Postbus 28, 4690 AA Tholen.

De redactiecommissie.

Oproep voor INTEGRATIEWEEK ELLEMEET - HERFSTVAKANTIE 2000

Dit jaar organiseert de Commissie Vakantieweken Gehandicapten in de herfstvakantie weer een vakantieweek voor jongeren met een lichamelijke handicap samen met niet-gehandicapte jongeren, de zogenaamde **integratieweek**. De week zal worden gehouden D.V. van *vrijdag 20 tot en met 27 oktober 2000* in de "Klaverweide", gebouw "Distel" in Ellemeet (Zee-land).

Naast de vele mogelijkheden voor excursies is er volop gelegenheid voor een wandeling en andere activiteiten. Het bezig zijn rondom Gods Woord in de vorm van Bijbelstudies kenmerkt het karakter van de vakantieweek. 's Zondags zullen de kerkdiensten in de Gereformeerde Gemeente te Haamstede worden bezocht.

De week is bedoeld voor jongeren van de Gereformeerde Gemeenten in de

leeftijd van 18 tot 35 jaar. Voor de deelnemers met een handicap geldt, dat ze zich grotendeels zelf kunnen helpen, maar dat het gebruik van b.v. een rolstoel geen probleem is. Er is nog plaats voor enkele niet-gehandicapte *jongens/mannen*.

De kosten van deze week (met zelfverzorging) bedragen f 425,—.

Inlichtingen of nadere informatie worden graag verstrekt door het commissielid, mevrouw J.M. Mudde-van den Berg, Benedenheulseweg 3, 2921 LR Stolwijk, telefoon 0182-343029 (of a.b. 06-55793337). Een aanmeldingsformulier kan (bij voorkeur schriftelijk) bij haar worden aangevraagd.

ZANGAVOND DORDRECHT

Op D.V. zaterdag 1 juli a.s. wordt er in de Grote Kerk van Dordrecht een zangavond gehouden ten behoeve van de stichting ELEOS. Medewerking wordt verleend door: Kinderkoren Hosanna uit Dordrecht en Harpe Davids uit Hardinxveld-Giessendam; Jongerenkoren Jubilate uit Dordrecht en Laudate Dominum uit Kapelle Biezeling; Gemengde Koren Vox Humana uit Dordrecht en Sursum Corda uit Gouda en de mannenkoren Tehilim uit Dordrecht en D.E.V. uit Werkendam.

Er wordt gecollecteerd voor de stichting ELEOS, een gereformeerde stichting voor geestelijke gezondheidszorg. De leiding is in handen van ds. P. Mulder, die ook de meditatie hoopt te verzorgen. Aanvang 19.45 uur. De

toegang is vrij. Programma's zijn verkrijgbaar voor f 1,00.

Uit het evenwicht raken. Dat kan ons allemaal overkomen. Soms is het dan nodig om tijdelijk in een andere omgeving te verblijven. Een plekje te hebben, waar je weer tot jezelf kunt komen.

Stichting OnderDak beschikt te Hendrik Ido Ambacht over een compleet ingericht woonhuis. Dat huis heeft, naast een gezamenlijke keuken en woonkamer, acht ingerichte eenpersoonskamers voor tijdelijke bewoning. Leden en doopleden van onze gemeenten, van 18 jaar en ouder, kunnen op deze voorziening een beroep doen. Vanzelfsprekend is uw privacy gewaarborgd.

Inlichtingen: telefoon 078-684 90 77.
U kunt ook de folder 'Rustpunt' aanvragen.

GEMEENTE DIRKSLAND

Zaterdag 1 juli, D.V., de jaarlijkse rommelmarkt op het parkeerterrein rondom de kerk. Van 9.00 uur tot 15.30 uur. Mocht u voor deze rommelmarkt nog bruikbare spullen hebben, dan kunt u die afgeven bij de familie Struijk, Irenelaan 3 in Dirksland. Is het brengen voor u te bezwaarlijk, dan kunt u ook bellen naar 0187-601300, dan kunnen de spullen eventueel opgehaald worden.

0800-0222334

uisterlijn

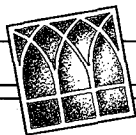
telefonische dienstverlening Gereformeerde Gemeente

Heb je niemand?..?

Voor jongeren en ouderen een horend oor!!!

U kunt ons bellen:

- op maandag-, dondag- en vrijdagavond van 19.00 - 22.30 uur;
- op dinsdagmorgen van 09.00 - 12.00 uur;
- op woensdag- en zaterdagmiddag van 13.30 - 17.00 uur.

PREDIKBEURTEN

ZONDAG 2 JULI 2000

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. de Pater; Alblasterdam 9.30 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. B. v/d Heiden; Almelo 18.30 uur ds. Driessen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 10.00 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. Baan; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Arnhem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Axel 19.00 uur ds. C. Harinck; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. Gunst; Berkenwoude 19.15 uur ds. A.B. v/d Heiden; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. Bac; Capelle a/d IJssel-Middelwating 10.00 en 16.30 uur ds. Paul; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; Den Helder 10.00 en 17.00 uur ds. Moens; Dinteloord 18.30 uur dhr. Brugge; Dirksland 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Driessen; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. P. Mulder; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. de Jongste; Emmeloord 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Baaijens; Enter 9.30 en 19.00 uur ds. M.

Karens (dovendiensten); Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.45 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenhage 10.00 uur leesdienst en 19.00 uur ds. W. Harinck (beide diensten in Zuid); 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Groningen 9.45 en 15.30 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik Ido Ambacht 10.00 uur (H.D.) en 16.30 uur ds. Silfhout; Kapelle-Biezeling 14.00 uur ds. Hofman; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Schot; Leerdam 15.00 uur ds. W.J. Karels; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Meeuwen 14.30 uur ds. de Pater; Melissant 10.00 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. den Boer; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Zippro; Nieuw-Beijerland 19.00 uur ds. Silfhout; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Meeuse; Oostend- Texel 10.00 en 16.00 uur ds. van Dijk; Oostkapelle 15.00 uur ds. Neele; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J.

Karens; Poortvliet 10.00 en 18.30 uur ds. Melis; Ridderkerk 9.30 uur (H.A.) en 17.00 uur ds. van Aalst; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Kleppe en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 14.30 uur ds. Kleppe; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Verweij en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-Zuidwijk 19.00 uur ds. Golverdingen; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. F. Harinck; Sint Philipsland 9.30 en 15.00 uur dhr. Brugge; Soest 19.00 uur ds. Visscher; Spijkenisse 19.00 uur ds. Schot; Sprang-Capelle 9.30 en 15.00 uur dhr. Tuinier; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. van Dieren; Terneuzen 10.00 en 15.00 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 14.30 uur ds. Schreuder; Tholen 14.30 en 18.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. van Krimpen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Veen 18.30 uur dhr. Tuinier; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 9.30 en 16.30 uur ds. W. Harinck; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Wierden 14.30 uur ds. Verweij; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. v/d Poel en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 18.30 uur ds. Baan; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Vermeij; Zwolle 15.00 uur ds. L. Blok.

DINSDAG 4 JULI 2000

Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. Schot; Berkenwoude 19.30 uur ds. van Ekeveld; Delft 19.30 uur ds. Bac; Enter 19.30 uur ds. M. Karens; Kampen 19.30 uur ds. van Dieren; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Visscher; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. Schot (huw. bev.);

WOENSDAG 5 JULI 2000

Elspeek 19.30 uur kand. de Wit; Emmeloord 19.30 uur ds. B. v/d Heiden; Enkhuizen 19.30 uur ds. Zippro; Hilversum 19.45 uur ds. W.J. Karels; Leerdam 19.30 uur ds. Silfhout; Melissant 19.30 uur ds. Neele; Nieuw-dorp 19.30 uur ds. de Pater; Opheus-

den 19.30 uur ds. J. Karens (bijbelle-
zing); Poortvliet 19.30 uur ds. van
Aalst; Rhenen 19.30 uur ds. de Jong-
ste; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30
uur ds. L. Blok; Rotterdam-IJssel-
monde 19.30 uur ds. Beens; Rotter-
dam-Zuidwijk 19.45 uur ds. Baan;
Vlaardingen 19.30 uur ds. F. Harinck;
Westzaan 19.30 uur ds. van Dieren;
Zwolle 19.30 uur ds. Vermeij.

DONDERDAG 6 JULI 2000

Almelo 19.30 uur ds. L. Blok; Bos-
koop 19.30 uur ds. Silfhout; Breda
19.30 uur dhr. Verschuure; De Valk-
Wekerom 19.30 uur ds. de Jongste;
Enschede 19.30 uur ds. v/d Net; Ou-
demirdum 19.30 uur ds. Schreuder;
Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. Beens;
Sint Philipsland 19.30 uur dhr. Hoo-
gerland; Spijkenisse 19.45 uur ds.
Sonnevelt; Sprang-Capelle 19.30 uur
ds. Schot.

VRIJDAG 7 JULI 2000

Den Helder 19.30 uur ds. Baan; Oud-
dorp 14.30 uur ds. van Dieren (huw.
bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist L. Versteeg; diensten iedere
zondag om 10.00 en 17.00 uur. Kerkge-
bouw "t Wuiver 2-a", Oudorp NH, gem.
Alkmaar.

Amsterdam:

Evangelist G. Baan; "Bij Simon de
Looier", Looiersgracht 70; dienst iedere
zondag om 10.30 uur.

ADVERTENTIES

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; diensten iedere
zondag om 9.30 en 15.30 uur. Kerkge-
bouw Prinsesselaan 6, Emmen.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; diensten
iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur in de
kerk van de Zevende Dags Adventisten,
Eeskwerd 1.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Bar-
reelei 64; diensten iedere zondag om
10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. v.d. Boogaart; Offenbach-
straat 105-107; diensten iedere zondag om
10.00 en 18.30 uur. Bijbelstudie: iedere
woensdagavond om 20.00 uur.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Utrecht deelt met droefheid
mee, dat de Heere tot Zich heeft genomen onze oud ambtsbroeder

JAN GERARD VAN DIEREN

op de leeftijd van 84 jaar.

Hij heeft de gemeente in het ambt van diaken 17 jaar en als ouderling bijna 15
jaar, met de door de Heere aan hem geschonken gaven, in alle getrouwheid mogen
dienen.

De Heere trooste zijn vrouw, kinderen en achtergebleven betrekkingen en heilige
deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad:
ds. A.B. v.d. Heiden, preses
R.H. Maasse Sr., scriba

De Bilt, 20 juni 2000

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Utrecht deelt met droefheid en
grote verslagenheid mede, dat de Heere uit het midden van ons tot Zich heeft
genomen onze geliefde ambtsbroeder

ANTOON JAN KRAAIJEVELD

op de leeftijd van 63 jaar.

Hij heeft de gemeente in het ambt van diaken met de door de Heere aan hem
geschonken gaven ruim 15 jaar in alle getrouwheid mogen dienen.

De Heere trooste zijn vrouw, kinderen en achtergebleven betrekkingen en heilige
deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad:
ds. A.B. v.d. Heiden, preses
R.H. Maasse Sr., scriba

De Bilt, 20 juni 2000

Dringende oproep

Rehobothschool Opheusden

Het bestuur van de Vereniging tot het verstrekken
van Christelijk basisonderwijs op gereformeerde
grondslag te Opheusden roept sollicitanten op
voor de functie van

Groepsleerkracht

- * Het betreft een volledige betrekking m.i.v. 22 augustus 2000 of z.s.m.
daarna.
- * Sollicitanten dienen bij voorkeur kerkelijk verbonden te zijn aan de
(Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland).

Inlichtingen worden graag verstrekt door de directeur dhr. A. van Voorden,
tel.: 0488-443009.

Sollicitaties dienen te worden verzonden aan de secretaris,
dhr. G.G. van Bochove, Bonegraafseweg 37, 4051 CG Ochten.

CANADA BEZOEKERS.

Wij hebben twee bej. woningen te
huur in het bej. teh. van de Ger. Gem.
te Norwich, Ont.
Inl. tel. 001-519-863-2574.

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van begrafenissen, naar wens van de familie;
- Geen crematies;
- Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis
of in de voor u bekende aula's;
- Dag en nacht bereikbaar en overal te ont-
bieden; ook voor de verzorging van de over-
ledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR
ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

*B*egravenisonderneming *de Jongh*

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5,
3371 BN Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ **Horsse** bu

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Ruim gelegen 6 en 8 pers. bungalows (3 slaapk., wasmachine) en 4/6-pers. stacaravans (2 slaapk., douche). Bel voor de folder: **Bungalowpark "De Verrassing"**, Oosterend-Textel, tel. 0222 - 318391.

Begrafenisverzorging "De Laatste Zorg"

Joop van Dijk Joh.zn.
Burg. Ten Velde straat 22
8281 ZS Genemuiden
Tel. 038-3854230
Mobiel 06-20361034

Wij verzorgen begrafenissen in
Genemuiden, Kampen en omstreken
met gelegenheid voor thuisopbaring

Geen crematies

Stichting Bureau Kraam & Gezinshulp, omdat zorg meer is dan geholpen worden....

Wat bedoelen we met: de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt?

Wij bieden u principieel verantwoorde Kraamzorg en Thuiszorg indien u niet verzekerd bent tegen ziektekosten, maar ook als u verantwoorde zorg op maat wenst. Kraamzorg en Thuiszorg waarbij u bepaalt hoe (lang) u geholpen wilt worden. Bij de BKG staat het gezin centraal en dat betekent meer dan standaard hulpverlening.

Helpende handen zijn belangrijk, maar principieel verantwoorde zorg voor uzelf en uw gezin is de basis voor een goed herstel.

Onze verzorgenden zijn Rijksgediplomeerd en werken via bemiddeling van de Stichting BKG in gezinnen met een reformatorisch kerkelijke achtergrond door geheel Nederland.

Neem voor vrijblijvende informatie eens contact op om de mogelijkheden te bespreken, wij zeggen niet snel "neen", (echter wel als er in uw gezin tv aanwezig is).

U kunt ons bereiken door contact op te nemen met:

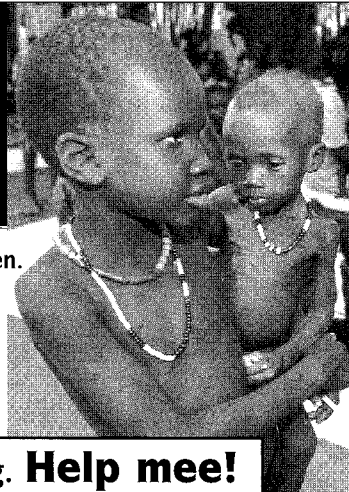
Onze centrale inlichtingen en inschrijfftelefoon: 078-6815786. Bij voorkeur tijdens werkdagen tussen 14.00 uur en 17.00 uur. Lukt u dit niet spreekt u dan onze telefoonbeantwoorder in en wij nemen contact met u op.

Wij zenden u graag een BKG informatiepakket toe.

BKG, de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt

Soedan droogt uit!

In de hoorn van Afrika wordt honger geleden.
Langdurige droogte is er de oorzaak van.
Het deputaatschap helpt in samenwerking met de Presbyteriaanse kerk in Soedan.
Met voedsel, zaaigoed en gereedschap.

Soedan heeft dringend hulp nodig. **Help mee!**

Giro 307447 m.v.v. 'Soedan'

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE
NODEN DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Postbus 615 • 3440 AP Woerden
Tel. 0348-489910 • Fax 0348-483721

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74
3888 MG Uddel
Telefoon 0577-401689

Begrafenisonderneming

- ✘ 24-uur per dag eigen rouwvervoer.
- ✘ Levering en onderhoud van grafmonumenten.
- ✘ Ongeacht van welke vereniging of fonds.
- ✘ Geen crematie.

Begrafenisonderneming A. Koster

Prinsentaan 30, 3925 BM Scherpenzeel
Uitvaartcentrum gen. Aala De Munsterhof, Venendaal

Voor begrafenissen in Scherpenzeel, Batswold, Heerendaal,
Kootwijkerbroek, De Valk-Wierum, Lusteren, Renswoude en
Woudenberg.

Tel. 033 277 0555

begrafenisverzorging

T. den Hollander

Begrafenissen in Vlaardingen,
Rotterdam en omstreken.
Opbaar mogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 460 05 09
Fax 010 - 435 79 12